

Казки про тварин

Чоловік, що розумів бесіду звірів

ЧОЛОВІК, ЩО РОЗУМІВ БЕСІДУ ЗВІРІВ

Був собі бідний чоловік. Йшов він раз в лісі дорогою. І дивиться: вогонь горить! над дорогою, а в тім вогні так як би колесо таке велике: там вуж кричить у тім вогню. Чоловік підійшов, став, і маркотно му ся зробило, що той вуж пищить у вогні, а не може з того вогню. І жаль ему зробився. Взяв він палку, до того вужа захвав її. Вуж по тій палці виліз та й на шию вчепився тому хлопові. Йде чоловік гет далі, каже сам до себе: — Е, я біду надибав. Вийшли у поле. Вуж бачить, що ему вже в полі зле — без ліса не може жити він — каже до того чоловіка: — Чекай, — каже, — я тут злізу, а ти тут чекай на тім місці, я ту прийду до тебе і щось собі таке принесу, що ти будеш знати все, що ся де робить. Приніс вуж таке зернятко і дає ему. Та й розійшлися. Бачить хлоп у полі дуб стоїть, більше нема нічого, йно їден дуб. Ліг він під тим дубом, І на дубі сидить ворона молода і стара. Та молода кричить до старої: — Дай їсти мені! А стара ворона каже: — Що я тобі дам їсти, я не маю що! Чекай, тут пан приїде, будуть ночувати, то вони привезуть всього, будеш мати, що їсти. Допіру акурат той пан приїздить, і діти, і жінка, і кухня, всьо. Поставили стіл, їдять, п'юють, забавляються. — Нам тут вигідно, — каже пан, — будем тут ночувати. І стеляться під тим дубом. А хлоп, що під дубом був, каже: — Ні, ви тут не лягайте спати! Лягайте собі далі на полі далеко. Полягали на полі, сплять — той дуб уночі тарах! тарах! тарах! та й мельк! Та й вернувся в поле. Впав, а ті рано повставали, Бог їх виратував. І вже пан того хлопа не покинув, вже взяв з собою, бо він охоронив его від біди. По якімсь часі пан знов поїхав в дорогу. І за ним пішло два пси, їден маленький вдома зістався, в покою. Десь там пан бавився, може, місяць, ще тиждень в дорозі, а льокай обікрав того пана. Забрав гроші, срібло, всьо. Пан приїхав, а ему кажуть, що его обікрали. Раз сидять всі, вечеряють, той чоловік сидить із ними. Собаки, що приїхали з паном, того маленького під столом кусають і кажуть: — Господар поїхав, ти тут був і давись, щоб вкрали! Хлоп слухає і розуміє, що говорять ті собаки. А той маленький собачка, що зістався у покою, каже: — Що я винен тому, то льокай вкрав. Там у гною за стайнею лежать ті гроші, ідіть та візьміть! Чоловік каже панові: — Ходіть за мною. Пішли до гною. — Тут копайте! І викопали всі гроші, панові віддали. Той чоловік знав все, що йно птиця котра каже. А пані з своїм чоловіком добре не жила. Де би він, пан, не поїхав, то пані мала іншого собі там коханця. Півень був і сорок курей. Та й той хлоп каже панові: — Півень кілька курей має і всім раду дає, а ти, пане, своїй жінці не хочеш дати ради... Возьми нагайки, вибий її, а буде добре. Півень вийшов, ту курку сюди, ту курку туди, ту курку сюди, а сам став в середині І пан взяв нагайку, добре вибив, і вже потім слухала. Ну, то вже ті буде кінець.

Записано Осипом Роздольським у с.Берлин (сучасної Львівської обл.), у Кіндрата Сторожука, серпень 1894 р. Стиль запису збережено.